

Endokrynologicznej Katedra i Klinika Chirurgii Naczyniowej, Ogólnej i Transplantacyjnej	12																		
Katedra i Klinika Neurochirurgii					5														
Semestr letni																			
Katedra i Klinika Chirurgii Naczyniowej, Ogólnej i Transplantacyjnej	10				25														
I Katedra i Klinika Chirurgii Ogólnej, Gastroenterologicznej i Endokrynologicznej	12																		
Katedra i Klinika Neurochirurgii					5														
Razem w roku	44				60														

Cele kształcenia: (max. 6 pozycji)

1. Zapoznanie studentów z wiedzą z zakresu symptomatologii najważniejszych schorzeń chirurgicznych jamy brzusznej i układu naczyniowego.
2. Zapoznanie studentów z możliwościami współczesnej diagnostyki w rozpoznawaniu chorób chirurgicznych jamy brzusznej o charakterze ostrym / w warunkach ostrego dyżuru chirurgicznego/ i o charakterze przewlekłym oraz z zakresu diagnostyki naczyniowej.
3. Zapoznanie studentów z podstawowym mianownictwem chirurgicznym, narzędziami chirurgicznymi oraz desmurgią.
4. Zapoznanie studentów z warunkami kwalifikacji chorych do zabiegu operacyjnego w trybie planowym i ostrym.
5. Zapoznanie studentów z zasadami współczesnej aseptyki i antyseptyki, antybiotykoterapii okołoperacyjnej, mycia pola operacyjnego i profilaktyki przeciwzakrzepowej.
6. Zapoznanie studentów z zasadami bezpieczeństwa okołoperacyjnego chorego do operacji doraźnej i planowej

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów kształcenia oraz formy realizacji zajęć:

Numer efektu kształcenia przedmiotowego	Numer efektu kształcenia kierunkowego	Student, który zaliczy moduł/przedmiot wie/umie/potrafi	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia (formujące i podsumowujące)	Forma zajęć dydaktycznych ** wpisz symbol
W 01	FW1	Student zna i rozumie przyczyny, objawy i zasady: diagnozowania najczęstszych chorób jamy brzusznej o charakterze ostrym jak i przewlekłym oraz schorzeń o podłożu naczyniowym,	Zaliczenie ustne. Wymagana znajomość tematyki semestru zimowego i letniego	WY,CK
W02	FW2	Student charakteryzuje podstawowe pojęcia z zakresu schorzeń chirurgicznych	Student potrafi omówić metody chirurgicznego	

		wymagających leczenia operacyjnego	leczenia pacjenta którego badał podczas ćwiczeń i który był omawiany podczas wykładów, potrafi założyć na ranę opatrunek, zdjąć szwy z rany, udzielić pomocy w ostrych stanach chirurgicznych, potrafi unieruchomić złamanie ,zatrzymać krwawienie z rany	
W03	FW3	Student zna i objaśnia patogenezę i epidemiologię chorób spowodowanych nowotworami przewodu pokarmowego,		
W04	FW4	Student zna i rozumie zasady kwalifikacji chorego do zabiegu operacyjnego, znieczulenia ogólnego i miejscowego, monitorowania funkcji życiowych po zabiegu operacyjnym.		
W05	FW5	Student zna i opisuje najczęstsze powikłania po zabiegach operacyjnych jamy brzusznej i zabiegach chirurgii naczyniowej		
U01	FU1	Student potrafi i asystuje przy zabiegu operacyjnym ,przygotowuje pole operacyjne do zabiegu potrafi znieczulić miejscowo prostą ranę skóry i założyć szwy.		
U02	FU2	Student potrafi naciąć ropień		

<p>U03</p> <p>U04</p> <p>U05</p>	<p>FU3</p> <p>FU4</p> <p>FU5</p>	<p>skóry / w asyście lekarza/,przepełukać ranę, założyć sączek do rany założyć opatrunek, zdjąć szwy z rany pooperacyjnej, zatrzymać krwawienie z rany, unieruchomić złamaną kończynę w szynie lub chuście trójkątnej</p> <p>Student potrafi wykorzystać podstawowe narzędzia chirurgiczne do opracowania rany chirurgicznej</p> <p>Student potrafi poprawnie napisać historię choroby chorego chirurgicznego z uwzględnieniem badania podmiotowego i przedmiotowego / potrafi zbadać brzuch, tarczycę, węzły chłonne ,układ naczyniowy ,gruczoł piersiowy i kończyny /</p> <p>Student potrafi odróżnić ostre schorzenia chirurgiczne od przewlekłych</p>		
<p>** WY - wykład; SE - seminarium; CA - ćwiczenia audytoryjne; CN - ćwiczenia kierunkowe (niekliniczne); CK - ćwiczenia kliniczne; CL - ćwiczenia laboratoryjne; CM – ćwiczenia specjalistyczne (mgr); CS - ćwiczenia w warunkach symulowanych; LE - lektoraty; zajęcia praktyczne przy pacjencie - PP; WF - zajęcia wychowania fizycznego (obowiązkowe); PZ- praktyki zawodowe; SK – samokształcenie, EL- E-learning.</p>				
<p>Proszę ocenić w skali 1-5 jak powyższe efekty lokują państwa zajęcia w działach: przekaz wiedzy, umiejętności czy kształtowanie postaw: Wiedza: ....5 Umiejętności: ...4. Kompetencje społeczne: nie dotyczy.....</p>				
<p>Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS):</p>				

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie itp.)	Obciążenie studenta (h)
1. Godziny kontaktowe:	104
2. Czas pracy własnej studenta (samokształcenie):	30
Sumaryczne obciążenie pracy studenta	134
Punkty ECTS za moduł przedmiotu	5
Uwagi	
Treść zajęć: (proszę wpisać hasłowo tematykę poszczególnych zajęć z podziałem na formę zajęć dydaktycznych, pamiętając, aby przekładała się ona na zamierzone efekty kształcenia)	
Tematyka wykładów dla studentów IV roku WL w roku akademickim 2017/18 - semestr zimowy. Piątki -13.30 15.00	
Klinika Chirurgii Naczyniowej, Ogólnej i Transplantacyjnej	
Wykład 1. Współczesne osiągnięcia w chirurgii / 06.10.2017/-Prof. J. Skóra	
Wykład 2. Ostre i przewlekłe niedokrwienie narządów /13.10.2017/-Prof. J. Skóra	
Wykład 3. Przeszczepianie narządów. Organizacja transplantacji narządów. Chirurgia wątroby./20.10.2017/- Dr P. Chudoba	
Wykład 4. Schorzenia układu żylnego i limfatycznego./ 27.10.2017./-Prof. A. Dorobisz	
Wykład 5. Zatorowość żylna./10.11.2017./-Prof. A. Dorobisz	
Wykład 6. Zakażenia w chirurgii naczyniowej./ 17.11.2017 r./- Prof. J. Skóra.	
Klinika Chirurgii Ogólnej, Gastroenterologicznej i Endokrynologicznej	
Wykład 7. Chirurgia przewodu pokarmowego- schorzenia żołądka i XII-cy. /24.11.2017 r./-Dr P. Czopnik	
Wykład 8. Schorzenia dróg żółciowych i trzustki./01.12.2017r./- Dr P. Czopnik.	
Wykład 9. Ostre schorzenia jamy brzusznej, cz. I / 08.12.2017 r./- Dr K.Sutkowski	
Wykład 10 .Ostre schorzenia jamy brzusznej, cz. II / 15.12.2017 r./-Dr K. Sutkowski	
Wykład 11. Chirurgia endokrynologiczna -schorzenia tarczycy, przytarczyc, nadnerczy. / 22.12 017./- Dr hab. P. Domosławski	
Tematyka wykładów dla studentów IV roku WL w roku akademickim 2017/18 -semestr letni	

/ PIĄTKI-13.30-15.00/

Klinika Chirurgii Ogólnej, Gastroenterologicznej i Endokrynologicznej

Wykład 1. Chirurgia jelita grubego./ 06.04.2018/-Dr P. Czopnik

Wykład 2. Choroby zapalne jelit./13.04.2018/-Dr P. Czopnik

Wykład 3. Przepukliny brzuszne./20.04.2018 /- Dr hab. P. Domosławski

Wykład 4. Chirurgia bariatryczna. / 27.04.2018/- Dr K. Sutkowski

Wykład 5. Guzy endokrynne przewodu pokarmowego./11.05.2018r./-Dr K. Kaliszewski

Wykład 6. Nowoczesne żywienie w chirurgii. / 18.05.2018r. /-Dr K Sutkowski.
/Środy 14.00 – 15.30/

Klinika Chirurgii Naczyniowej, Ogólnej i Transplantacyjnej

Wykład 7. Tętniaki aorty./ 09.05.2018r./-Prof. J. Skóra

Wykład 8. Choroby naczynioruchowe / 16.05.2018 r./- Prof. J. Skóra

Wykład 9. Urazowe uszkodzenie naczyń./ 23.05.2018 r./- Prof.J. Skóra

Wykład 10. Przezskórna chirurgia wewnątrznaczyniowa. /30.05..2018 r./- Prof. A. Pupka

Wykład 11. Chirurgia tętnic dogłowych. /06.06.2018 r./ Prof. A. Pupka.

➔ Wykłady 1-6 odbywają się w Klinice Chirurgii Ogólnej, Gastroenterologicznej i Endokrynologicznej przy ul. Skłodowskiej –Curie 66

➔ Wykłady 7-11- odbywają się w Klinice Chirurgii Naczyniowej ASK przy ul. Borowskiej 213

Seminaria- nie dotyczy

- 1.
- 2.
- 3.

Ćwiczenia

Tematyka ćwiczeń dla studentów IV roku WL w roku akademickim 2017/18 - semestr zimowy

Ćwiczenie 1. Organizacja oddziału chirurgicznego. Zakażenia w chirurgii. Zasady antybiotykoterapii. Aseptyka. Antyseptyka. Przygotowanie chirurga do zabiegu operacyjnego /chirurgiczne mycie rąk, mycie pola operacyjnego, ubieranie chirurga w odzież ochronną/ Omówienie niektórych praw i obowiązków pacjenta w klinice chirurgicznej /zgoda na zabieg operacyjny i badania diagnostyczne, udzielanie informacji o stanie zdrowia/. Badanie podmiotowe i przedmiotowe chorego. Historia choroby.

Ćwiczenie 2. Narzędzia chirurgiczne. Technika wiązania nici chirurgicznych. Rodzaje szwów chirurgicznych. Szew mechaniczny tkanek. Protezy naczyniowe i inne biomateriały. Mianownictwo chirurgiczne. Technika zakładania opasek chirurgicznych /desmurgia/. Złamania, zwichnięcia, skręcenia. Postępowanie w urazach wielonarządowych. Powikłania naczyniowe w urazach układu kostnego. Pierwsza pomoc na miejscu wypadku. Transport chorego do szpitala. Badanie podmiotowe i przedmiotowe chorego. Historia choroby.

Ćwiczenie 3. Wstrząs w chirurgii. Ocena przytomności chorego /skala Glasgow/ Krwotoki, oparzenia, odmrożenia. Rany. Rodzaje ran. Sposoby gojenia ran. Chirurgiczne opracowanie rany. Zakażenia ogólne i miejscowe chorych chirurgicznych /sepsa, zastrzał, zanokcica, ropień, ropowica, ropniak/. Badanie podmiotowe i przedmiotowe chorego. Historia choroby.

Ćwiczenie 4. Klinika Neurochirurgii. Elementy chirurgii ogólnej w neurochirurgii. Urazy czaszkowo – mózgowo. Zasady zaopatrywania ran w neurochirurgii, techniki mikroneurochirurgiczne: szycie worka oponowego, naczyń i nerwów. Złamania kości czaszki i metody ich leczenia. Badanie podmiotowe i przedmiotowe chorego. Historia choroby.

Ćwiczenie 5. Zasady i sposoby odżywiania chorych chirurgicznych – pozajelitowe i dojelitowe /pokaz dostępnych preparatów/. Przygotowanie chorego do zabiegu operacyjnego/ wlew oczyszczający jelita grubego, zgłębnikowanie żołądka, cewnikowanie pęcherza moczowego/ Czynniki ryzyka występujące u chorych chirurgicznych. Dreny stosowane w chirurgii /drenaż grawitacyjny, drenaż podwodny, drenaż ssący, drenaż płuczący/. Badanie podmiotowe i przedmiotowe chorego. Historia choroby.

Ćwiczenie 6. Zakażenia przyranne / tężec, róża, zgorzel gazowa /. Historia choroby.

Tematyka ćwiczeń dla studentów IV roku WL w roku **akademickim 2017/18-**
semestr letni

Ćwiczenie 1. Schorzenia górnego odcinka przewodu pokarmowego/ choroba wrzodowa żołądka i XII-cy, stany przedrakowe żołądka, rak żołądka, perforacja wrzodu trawiennego krwawienie z wrzodu żołądka i XII-cy, żylaki przełyku/ Zabiegi operacyjne wykonywane w schorzeniach górnego odcinka przewodu pokarmowego. Nowoczesna diagnostyka wykonywana w schorzeniach górnego odcinka przewodu pokarmowego. Badanie chorego. Historia choroby. Film.

Ćwiczenie 2. Schorzenia przewodu pokarmowego- choroby dróg żółciowych i trzustki /kamica pęcherzyka żółciowego i dróg żółciowych, żółtaczką, ostre i przewlekłe zapalenie pęcherzyka żółciowego, ostre i przewlekłe zapalenie trzustki, rak trzustki, rak dróg żółciowych. Nowoczesna diagnostyka wykonywana w schorzeniach dróg żółciowych i trzustki. Leczenie operacyjne w chorobach dróg żółciowych i trzustki. Badanie chorego, Historia choroby. Film.

Ćwiczenie 3. Choroby jelita grubego –cz.1-/ polipy jelita grubego, rak jelita grubego, uchyłkowatość jelita grubego, choroby zapalne jelit-choroba Crohna i wrzodziejące zapalenie jelita grubego, polipowatość jelita grubego /.Nowoczesna diagnostyka w chorobach jelita grubego. Zabiegi operacyjne w chorobach jelita grubego. Badanie chorego. Historia choroby. Film.

Ćwiczenie 4. Klinika Neurochirurgii . Techniki operacyjne z zakresu chirurgii ogólnej stosowane w

neurochirurgii. Wewnątrzczaszkowe krwiaki pourazowe. Dostępny i podstawowe techniki operacyjne stosowane w neurochirurgii : kraniotomia , kraniektomia, laminectomia, laminotomia, dostępny minimalnie inwazyjne. Badanie chorego. Historia choroby. Film.

Ćwiczenie 5. Ostre schorzenia jamy brzusznej /rozlane i ograniczone zapalenie otrzewnej, ostre zapalenie wyrostka robaczkowego, niedrożność mechaniczna jelit, przepuklina brzuszna uwięznięta, przetoka jelita grubego i cienkiego/.Ropień wewnątrztrzewnowy. Nowoczesna diagnostyka wykonywana w ostrych schorzeniach jamy brzusznej. Badanie chorego. Historia choroby, Film.

Ćwiczenie 6. Schorzenia tarczycy, przytarczyc i nadnerczy/ wole wieloguzkowe obojętne, wole toksyczne, choroba Basedowa, rak tarczycy, niedoczynność tarczycy, choroba Hashimoto, gruczolak przytarczyc, nadczynność i niedoczynność przytarczyc, łagodne i złośliwe guzy nadnerczy. Nowoczesna diagnostyka w chorobach tarczycy, nadnerczy i przytarczyc. Badanie chorego. Historia choroby. Film.

Zaliczenie ćwiczeń. Obowiązuje znajomość tematyki ćwiczeń I i II semestru. Forma zaliczenia ćwiczeń- ustna

Inne

- 1.
- 2.
- 3.

Literatura podstawowa: (wymienić wg istotności, nie więcej niż 3 pozycje)

1-Chirurgia- podręcznik dla studentów pod red. Tadeusza Popieli /wyd. Urban i Partner/

2-Chirurgia- repetytorium pod red. Jana Fibaka- PZWL Warszawa

3- Chirurgia tom I i II W.Noszczyk, PZWL. Warszawa

Literatura uzupełniająca i inne pomoce: (nie więcej niż 3 pozycje)

- 1-Podstawy chirurgii ogólnej- J.Szmid, PZWL Warszawa
- 2-Zarys chirurgii dla studentów medycyny- R. Góral, PZWL Warszawa

Wymagania dotyczące pomocy dydaktycznych: (np. laboratorium, rzutnik multimedialny, inne...)

TV, video

Warunki wstępne: (minimalne warunki, jakie powinien student spełnić przed przystąpieniem do modułu/przedmiotu)-ogólna znajomość anatomii i fizjologii człowieka

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu: (określić formę i warunki zaliczenia zajęć wchodzących w zakres modułu/przedmiotu, zasady dopuszczenia do egzaminu końcowego teoretycznego i/lub praktycznego, jego formę oraz wymagania jakie student powinien spełnić by go zdać, a także kryteria na poszczególne oceny)-
Zaliczenie w formie ustnej. Podstawowa znajomość tematyki ćwiczeń i wykładów semestru zimowego i letniego / student potrafi omówić metody chirurgicznego leczenia pacjenta którego badał podczas ćwiczeń i który był omawiany podczas wykładów, potrafi założyć na ranę opatrunek, zdjąć szwy z rany, udzielić pomocy w ostrych stanach chirurgicznych, potrafi unieruchomić złamanie ,zatrzymać krwawienie z rany /.

Ocena:	Kryteria oceny: (tylko dla przedmiotów/modułów kończących się egzaminem,)
Bar. ko dobra (5,0)	Nie dotyczy
Ponad dobra (4,5)	
Dobra (4,0)	
Dość dobra (3,5)	
Dostateczna (3,0)	

Koordinator / Osoba odpowiedzialna za moduł/

Dr hab. Paweł Domosławski

- I Katedra i Klinika Chirurgii Ogólnej, Gastroenterologicznej i Endokrynologicznej, ul Skłodowskiej-Curie 66

tel. 71 784 21 67, domoslowski.pawel@umed.wroc.pl

-Katedra i Klinika Chirurgii Naczyniowej Ogólnej i Transplantacyjnej- ASK ,ul. Borowska 233 ,tel. 71 733 20 03, artur.pupka@umed.wroc.pl

-Katedra i Klinika Neurochirurgii- ASK, ul. Borowska 233, 71 734 34 00, artur.weiser@umed.wroc.pl

Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia: Imię i Nazwisko, stopień/tytuł naukowy lub zawodowy, dziedzina naukowa, wykonywany zawód, forma prowadzenia zajęć

I Katedra i Klinika Chirurgii Ogólnej, Gastroenterologicznej i Endokrynologicznej.

1 Dr hab. Paweł Domosławski, adiunkt, specjalista chirurg-wykłady, ćwiczenia,

2 Dr Krzysztof Kaliszewski, adiunkt, specjalista chirurg- wykłady, ćwiczenia

3 Dr Krzysztof Sutkowski, adiunkt, specjalista chirurg- wykłady, ćwiczenia

4 Dr Piotr Czopnik, adiunkt, specjalista chirurg-wykłady, ćwiczenia

5 Dr Zdzisław Forkasiewicz, starszy wykładowca, specjalista chirurg, ćwiczenia

6 Dr Romualda Wojcys, st. wykładowca, specjalista chirurg-ćwiczenia

7 Dr Beata Wojtczak, adiunkt, specjalista chirurg- wykłady, ćwiczenia

8 Dr Bartłomiej Knychalski, asystent,specjalista chirurg, ćwiczenia

9 Dr Dorota Pawełka ,adiunkt, specjalista chirurg, ćwiczenia

10 Lek. Michał Apocrowicz, asystent-ćwiczenia

11 Lek. Michał Zrabkowski, doktorant, ćwiczenia

Katedra i Klinika Chirurgii Naczyniowej,Ogólnej i Transplantacyjnej.

1.Prof. dr Piotr Szyber - Kierownik Kliniki,specjalista chirurg naczyniowy, wykłady

2.Prof. dr Andrzej Dorobisz, specjalista chirurg naczyniowy, wykłady

3. Prof. dr Jan Skóra, specjalista chirurg naczyniowy,wykłady

4- Prof. dr Artur Dopko, specjalista chirurg naczyniowy- wykłady

5-Dr Przemysław Szyber , asystent ,specjalista chirurg ,ćwiczenia, wykłady

6-Dr Tomasz Dawickiiba ,adiunkt, specjalista chirurg ,ćwiczenia

7-Dr Paweł Chudoba, adiunkt specjalista chirurg naczyniowy, ćwiczenia.

8-Dr Stanisław Pawłowski, starszy wykładowca, specjalista chirurg, ćwiczenia

9-Dr Grzegorz Kabała, adiunkt, specjalista chirurg, ćwiczenia

10- Dr Krzysztof Korta, adiunkt - specjalista chirurg, ćwiczenia

11.Dr Kornel Pormańczuk, asystent, specjalista chirurg, ćwiczenia

12.Lek. Tadeusz Dorobisz, doktorant, ćwiczenia

13.Lek. Diana Markiewicz, rezydent, ćwiczenia

14.Lek. Agnieszka Lepieśa, rezydent, ćwiczenia

15.Lek. Aleksandra Milnerowicz rezydent, ćwiczenia

Katedra i Klinika Neurochirurgii.

1. Dr Paweł Tabakov, specjalista neurochirurg, ćwiczenia

2. Dr Artur Weiser, specjalista neurochirurg, ćwiczenia

3. Rafał Załuski, specjalista neurochirurg, ćwiczenia.

Data opracowania sylabusa

Sylabus opracował(a)

.....28.06.2017.....

Dr Z. Forkasiewicz.....

Podpis Kierownika jednostki prowadzącej zajęcia

Podpis Dziekana właściwego wydziału

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
.....I. KATEDRA I KLINIKA CHIRURGII OGÓLNEJ,
GASTROENTEROLOGICZNEJ I ENDOKRYNOLOGICZNEJ
Kierownik
dr hab. n. med. Paweł Domosławski